

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Jany Henčekovej, PhD., v právnej veci navrhovateľky **D. B.** zdržujúcej sa na adrese U., proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o **invalidný dôchodok**, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 7. mája 2010, č. k. 7Sd/129/2008 - 195, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 7. mája 2010, č. k. 7Sd/129/2008 - 195, **potvrďuje**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd rozsudkom zo 7. mája 2010, č.k. 7Sd/129/2008 - 195, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X. zo dňa 1. decembra 2009, ktorým odporkyňa podľa § 70 a § 72 ods. 1 písm. f) zák.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok z dôvodu, že v posledných desiatich rokoch pred vznikom invalidity nezískala potrebný počet piatich rokov dôchodkového poistenia. Krajský súd konštatoval, že odporkyňa pôvodne

rozhodnutím z 23. septembra 2008 zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok z dôvodu, že posudkovým lekárom sociálneho poistenia nebola uznaná invalidnou podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nemala pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. V rámci preskúmvacieho konania krajský súd doplnil dokazovanie o nové posúdenie zdravotného stavu navrhovateľky na základe navrhovateľkou predložených lekárskeho nálezov, pričom podľa posudku posudkového lekára zo 4. novembra 2009 navrhovateľka je od 30. októbra 2008 invalidná s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 50% a od 13. októbra 2009 so zvýšenou, 75%-nou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Vzhľadom na túto skutočnosť odporkyňa rozhodnutím z 1. decembra 2009 zrušila svoje rozhodnutie z 23. septembra 2008 o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o invalidný dôchodok pre nesplnenie zdravotnej podmienky pre vznik nároku na invalidný dôchodok. Ďalším rozhodnutím z toho istého dňa zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok pre nesplnenie podmienky potrebnej doby dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok. Krajský súd mal za preukázané, že odporkyňa zhodnotila navrhovateľke celú označenú dobu dôchodkového poistenia a v priebehu konania nezistil žiadne skutočnosti spochybňujúce stanovený dátum vzniku invalidity u navrhovateľky.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie navrhovateľka, ktorá namietala, že bol vydaný bez dostatočného zistenia skutočného stavu a súd neodstránil rozpory medzi výsledkami vyšetrení a závermi posudkových lekárov. Žiadala o opätovné prešetrenie jej zdravotnej spôsobilosti inými lekármi. Jej zdravotný stav sa zhoršuje, nemôže vykonávať sústavnú pracovnú činnosť v dôsledku základného, chronického neurologického ochorenia.

Odporkyňa nepovažovala dôvody uvedené v odvolaní navrhovateľky za opodstatnené a navrhla napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu podaného odvolania a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Predmetom preskúmania bola zákonnosť rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o invalidný dôchodok.

Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nedovŕšil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podmienka invalidity a podmienka získania potrebnej doby poistenia musia byť splnené súčasne, inak nárok na invalidný dôchodok nevznikne.

Podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 72 ods. 1 písm. f) a ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok poistenca vo veku nad 28 rokov je najmenej päť rokov. Počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok sa zisťuje z obdobia pred vznikom invalidity, a ak ide o poistenca vo veku nad 28 rokov, z posledných desiatich rokov pred vznikom invalidity.

Z administratívneho spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľka po prvýkrát požiadala o invalidný dôchodok žiadosťou zo 14. januára 2003, ktorá bola rozhodnutím odporkyne z 5. marca 2003 zamietnutá s odôvodnením, že navrhovateľka nie je invalidná podľa § 29 ods. 3 zákona č. 100/1988 o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a nie je ani čiastočne invalidná podľa § 37 ods. 3 zákona č. 100/1988 Zb. Toto rozhodnutie bolo potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 9. mája 2005, č. k. 4Sd 77/03 – 75, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. decembra 2005, sp.zn. 3So 94/2005.

Navrhovateľka požiadala o invalidný dôchodok znovu žiadosťou z 20. augusta 2008. Posudkový lekár pobočky Sociálnej poisťovne ju v posudku z 2. septembra 2008 neuznal invalidnou, keď miera poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť bola stanovená na 25%. Odporkyňa preto rozhodnutím z 23. septembra 2008 zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok. V rámci preskúvacieho konania bol zdravotný stav

navrhovateľky opätovne posudzovaný posudkovými lekármi pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne, pričom v posudku zo 4. novembra 2009 posudkový lekár na základe lekárskeho nálezov dospel k záveru, že navrhovateľka je od 30. októbra 2008 invalidná s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 50% a od 13. októbra 2009 so zvýšenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 75%. Dátum vzniku invalidity dňom 30. októbra 2008 posudkový lekár odôvodnil tým, že týmto dňom bolo ochorenie navrhovateľky diagnostikované ako ťažká depresívna porucha bez psychotických príznakov. Keďže následný priebeh ochorenia bol u navrhovateľky nepriaznivý a klinický obraz zo dňa 13. októbra 2009 svedčil už o ťažkej forme depresívneho typu schizoafektívnej poruchy, od uvedeného dňa zvýšil mieru poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť na 75%.

Odporkyňa rozhodnutím z 1. decembra 2009 zrušila svoje rozhodnutie z 23. septembra 2008 a druhým rozhodnutím z 1. decembra 2009 znovu zamietla jej žiadosť pre nesplnenie podmienky získania aspoň piatich rokov dôchodkového poistenia v období desiatich rokov pred vznikom invalidity, teda pred 30. októbrom 2008, lebo v tomto období navrhovateľka získala len 4 roky a 97 dní dôchodkového poistenia.

Tak ako krajský súd aj odvolací súd mal za preukázané, že navrhovateľka vzhľadom na 50%-nú, resp. 75%-nú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je invalidná a k 30. októbru 2008 splnila prvú, zdravotnú podmienku pre vznik nároku na invalidný dôchodok. Aj odvolací súd pritom dospel k záveru, že dátum vzniku invalidity dňom 30. októbra 2008 ako aj dátum zvýšenia miery schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 75% dňom 13. októbra 2009 (tzv. plnej invalidity), boli určené objektívne, na základe odborných lekárskeho nálezov, s ktorými nie je s nimi v rozpore.

Pre vznik nároku na invalidný dôchodok navrhovateľka však nesplnila ďalšiu podmienku – podmienku potrebnej doby dôchodkového poistenia, keďže v období desiatich rokov od 30. októbra 1998 do 29. októbra 2008 získala dobu poistenia len v rozsahu 4 rokov a 97 dní. Z podkladov, ktoré sú súčasťou administratívneho spisu odporkyne, je zrejmé, že navrhovateľka nebola v uvedenom období poistená vo väčšom rozsahu ako jej bolo zhodnotené odporkyňou a navrhovateľka odporkyňou vykázanú dobu poistenia ani nenamietala.

Keďže v zmysle § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. pre vznik nároku na invalidný dôchodok musia byť súčasne splnené tak podmienka invalidity ako aj podmienka potrebnej doby zamestnania, aj odvolací súd mal za preukázané, že z dôvodu nesplnenia podmienky aspoň piatich rokov dôchodkového poistenia navrhovateľke nárok na invalidný dôchodok nevznikol.

Z uvedených dôvodov odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne z 1. decembra 2009 za zákonné, a preto rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Odvolací súd nepriznal účastníkom právo na náhradu trov odvolacieho konania, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní úspech nemala a odporkyňa nemá nárok na náhradu trov konania.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že dňom 1. januára 2010 došlo k zmene požadovaného počtu rokov dôchodkového poistenia pre vznik nároku na invalidný dôchodok (§ 72 ods. 1 v spojení s § 293ax zákona č. 461/2003 Z.z.), takže navrhovateľka má možnosť prostredníctvom pobočky Sociálnej poisťovne na predpísanom tlačive požiadať o priznanie invalidného dôchodku od 1. januára 2010.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. februára 2011

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Anna Koláriková